

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Ve vile Amerika sídlí Muzeum Antonína Dvořáka a hudby.

FOTO: RICHARD GRÉGR

→ dvou rozdílných lidí se stala Trmalova vila. Návrh pochází z let 1901 – 02, o rok později už stála. Shrnovala představy o vesnickém rodinném bydlení. Dnes už pod dřevěným balkónem nejsou lodžie, ale stále působí zvláště.

Před sto lety vila stála na poli, další stavby vznikly až za první republiky. Chyběla doprava; vlak ve Strašnicích stávil až od roku 1906, tramvaje o dva roky později. Do „civilizace“ – na Florenc, kde jezdila koňka, se mohlo leda drožkou či fiakrem. Trmalovi však vilu prodali záhy – už v roce 1911. Vystřídala několik majitelů a od roku 1950 patří státu. Sloužila VB i jako mateřská školka. Po roce 1990 ji převzala Praha 10, vila prošla rekonstrukcí, což dokumentují fotografie v interiéru.

Za Dvořákem do Ameriky

Dnes je vila na pražském Novém Městě, kterou si nechal postavit v roce 1715 (nebo 1717) Jan Václav, hrabě Michna z Vacínova, sevřena lékařskými pavilony Všeobecné fakultní nemocnice. Sebralo ji to z původní monumentálnosti. O autorství Kiliána Ignáce Dientzenhofera se vedou spory. Dříve stávala na vinici, později upravené jako anglický park doplněný sochami z okruhu Matyáše Brauna. Patrový letohrádek vystřídal různé majitele, Amerikou se stal až po roce 1826 podle jména nového zahradního restaurantu. Byla to šťastnější chvíle vily, vždyť zde sídlil třeba i jateční trh. Po druhé světové válce budovu získalo Národní muzeum, které sem umístilo Muzeum Antonína Dvořáka i hudby. Sám skladatel bydlel v Žitné ulici.

Vila jménem Werichova

V roce 1945 se do vily na Kampě přestěhoval i s rodinou Jan Werich. Bydlel v prvním patře a vtiskl místu genia loci. Ale domem, který vznikl jako koželužna již jednou vzpomínaného Serváce Engla z Engelflusu v 17. století, chodilo známých osobností více. Od roku 1761 patřil Nosticům, kteří zaměstnávali jako vychovatele obrozence Josefa Dob-

rovského. Když v roce 1798 vážně onemocněl, umožnili mu ve vile jakýsi „lázeňský“ pobyt. V letech 1929 – 40 zde žil vědec a historik Zdeněk Wirth, později i básník Vladimír Holan (1948 – 68). Nutnost opravy umocnila srpnová potopa v roce 2002.

Slavičkova, ulice malířů

Malířský duch z ulice v Bubenči za fotbalovým hřištěm Sparty nevypřchal nikdy. Až do roku 1947 se jmenovala Mánesova – ovšem s pětiletou přestávkou za války, to byla Mařákova. Dnes ji známe jako Slavičkovu.

Nejvýznamnější je „sedmnáctka“, vlastní vila architekta Jana Kouly z roku 1896, který zde žil i se synem, architektem Janem Evangelistou. Styl vily ovlivnil o pět let později i Karla Vítězslava Maška, který stavěl č. 7. Bydlel tady i malíř František Kobliha. Dům č. 9 postavil Gustav Papež, jak je zřejmé z popisu na zdi. Po schodišti patnáctky chodila rodina sochařů Suchardových. Jejich sestra, Anna Boudová, sama malířka, vychovala dva syny. Jako malíř vynikl Cyril...

Hezký domek v Liboci

Ve vile v Libocké ulici č. 16 žil tři roky básník Julius Zeyer. Bílý dům ve staré zahradě – jak ji nazýval – koupila jeho matka, která po

Žlutým a modrým nábytkem vybavený dětský pokoj v Müllerově vile.

FOTO: WWW.MULLEROVAVILA.CZ

ovdovění nemohla udržet dům v Mariánské, dnes Opletalově. Přišli sem v listopadu 1878, Zeyerovi bylo sedmatřicet. Líbilo se mu zde, z okna viděl až do Šárky, do Hvězdy chodil na procházky s Jaroslavem Vrchlickým. Jako vyučený tesař si postavil na zahradě kůlnu.

Po smrti matky se odstěhoval. Vilu koupila Anna Lauermannová-Mikschová. Psala pod jménem Felix Téver. Do vily se přistěhovala i Márinka, dcera F. L. Riegera, provdaná Červinková. Psala libreta dvořákovských oper – Dimitrije i Jakobína. V domě umírá v pouhých 41 letech (1895). Anna ji přežila téměř o polovinu, dožila se osmdesátky a zemřela v roce 1932. Její proslulý literární salon navštěvovaly dnes už čítankové osobnosti.

Vilu v restituci získal pravnuček Anny. Spor mezi ním a Společností přátel J. Zeyera o existenci památníku literáta nedospěl k řešení.

Slavičkova ulice v Bubenči je plná architektonických skvostů.

Loosova nebo Müllerova?

Záleží, zda ji nazýváme podle architekta, nebo stavitele. Po únoru 1948 byla na vdovu po staviteli Miladu Müllerovou uvalena milionářská daň a dostala z vily výpověď. Sídlil zde později ústav marxismu-leninismu, švýcarští architekti navrhovali objekt využít pro muzeum Adolfa Loose, s tím, že by projekt financovali. Po pádu komunismu patřilo městskému úřadu 5 osmin, které vykoupil od restituentů za 30 milionů. V letech 1998 – 2000 byla vila rekonstruována do původního stavu včetně detailů a patří městskému muzeu.

Architekt Loos, po matce Čech, po otci Němec, prosazoval teorii, že člověk se stane součástí svého bytu a byt splyne s ním. Své neobvyklé dílo postavil v letech 1928 – 30 a navrhl i interiéry. Škarohlídové je nazvali bydlením na schodišti, typické jsou podlahy i stropy místností v rozdílných úrovních. ■

RICHARD GRÉGR